

PRÁCE S ATLASEM

Celkem 30 bodů

Potřebné vybavení: Školní atlas světa (Kartografie Praha, a. s.), Česko: školní atlas pro základní školy a víceletá gymnázia (Kartografie Praha, a. s.), psací potřeby, volný papír na poznámky, (pravítko, úhloměr)

Úvodní informace (než začnete pracovat): Uvědomte si, že v atlase se nachází množství map různých měřítek a některé prvky jsou vyznačené na více mapách zároveň. Práce s atlasem je připravena tak, že je potřeba hledat na co **nejpodrobnějších** mapách (tzn. na mapách co **největšího** měřítka). Dále nezapomeňte, že v atlase nenajdete jen mapy, ale také spoustu doplňkových informací **v přílohách**. Hodně štěstí při řešení.

1

7 bodů

- a. Na území Austrálie se nachází mnoho národních parků. Z přiložené nabídky vyberte právě dva, které splňují všechna definovaná kritéria:

4 body

Cape Arid National Park – Jardine River National Park – Kakadu National Park
Karlamilyi National Park – Kalbarri National Park – Lakefield National Park
Lake Torrens National Park – Wollemi National Park

Národní park (ani žádná jeho část) se nenachází v oblasti, pro kterou je příznačná vegetace středomořského typu.

Pro lokalitu národního parku nejsou typické ferralitické a laterické půdy.

Ve vzdálenosti do 100 km od hranic národního parku neprocházela objevná cesta Johna McDoualla Stuarta v letech 1861–1862.

Řešení:

- b. Rozhodněte o pravdivosti následujících tvrzení, která se vztahují k dosud nejmenovaným národním parkům v Austrálii. Za chybná rozhodnutí se body odečítají.

3 body

Jihovýchodní mys je součástí národního parku Southeast Forests National Park.

PRAVDA × NEPRAVDA

Nedaleko národního parku Fitzgerald River National Park se těží stejná nerostná surovina jako v blízkosti gruzínského přístavního města Batumi.

PRAVDA × NEPRAVDA

Nejvyšší hora na území národního parku Karijini National Park dosahuje vyšší nadmořské výšky než nejvyšší vrchol Jizerských hor.

PRAVDA × NEPRAVDA

2

6 bodů

V každé z následujících skupin je jeden pojem, který mezi ostatní nepatří. Vaším úkolem je určit, na základě jakého klíče byly skupiny pojmů sestaveny, a vybrat vždy právě jeden pojem, který z hlediska daného klíče mezi ostatní nepatří. Některé možnosti z nabídky klíčů nevyužijete.

zeměpisná poloha – jazyk – mořské proudy – náboženství
trasa objevné cesty – seismická aktivita – spokojenost obyvatelstva
srážky – těžba nerostné suroviny

skupina 1: Solovecké ostrovy – Bayt Lahm (Betlém) – Copacabana – Borobudur – Portobello
klíč:

skupina 2: Henderson Lake – Debundscha – Astrachaň – Quibdó – Mount Waialeale
klíč:

skupina 3: Jindřichův Hradec – Záhřeb – Skuteč – Białogard – Třebechovice pod Orebem
klíč:

skupina 4: Lomé – Montevideo – Dushanbe – Praha – Lilongwe
klíč:

3

6 bodů

a. **Doplňte následující text.** Za chybně doplněné pojmy se body odečítají.

2 body

Ruská vesmírná základna Bajkonur se nachází v severní části nížiny.

Stejnomené město leží na řece, která ústí do

jezera a jejíž hlavní zdrojnice pramení v pohoří

b. K jednotlivým řádkům tabulky doplňte podle příslušných charakteristik ruská města s populací nad 1 milion obyvatel.

4 body

město	poloha	biom	hospodářská činnost v okolí
	na nejdelší evropské řece	pouště a polopouště	pěstování pšenice
	v asijské části Ruska	lesy mírného pásu lesostepi a stepi	pěstování brambor
	mezi 53° a 58° s. š.	tajga/lesostepi a stepi	těžba hnědého uhlí
	ve vzdušné vzdálenosti pod 1 000 km od hlavního města	lesy mírného pásu	těžba ropy

4

6 bodů

Podle následujících charakteristik poznejte české chráněné krajinné oblasti (CHKO).

Za chybné odpovědi se body odečítají.

Lokalita byla vyhlášena chráněnou krajinnou oblastí ve shodném desetiletí, v jakém získaly Maledivy nezávislost na Velké Británii. V kraji, kde se rozprostírá (či kam částečně zasahuje), byste nenašli sídlo arcibiskupství ani biskupství.

řešení:

Svou rozlohou CHKO nepřesahuje ani 3 % celkové rozlohy Libereckého kraje. Nachází se v kraji, který se v pomyslném žebříčku řadí mezi první tři z hlediska absolutního počtu obyvatel slovenské, polské i romské národnosti. Neprotíná ji žádný biokoridor evropského významu ani není řazena mezi biosférické rezervace UNESCO.

řešení:

Nejvyšší vrchol CHKO dosahuje vyšší nadmořské výšky než nejvyšší vrchol ostrova Fuerteventura. Je ovšem nižší ve srovnání s nejvyšším bodem ostrova Mallorca. Území CHKO (nebo jeho podstatná část) bylo v říjnu 1938 odtrženo od Československa a bylo připojeno k Německu a nebylo součástí Protektorátu Čechy a Morava. Není zde biocentrum evropského významu. Leží na území okresu s kladným i na území okresu se záporným migračním saldem. V jednom z těchto okresů k roku 2006 nepřesahovala průměrná měsíční mzda v průmyslu na 1 zaměstnance 17 000 Kč.

řešení:

5

5 bodů

Většina velkých měsíců joviálních planet (tzv. plyných obrů) jsou ledová tělesa posetá dopadovými krátery. Na některých měsících pozorujeme i projevy vnitřních sil, jako jsou například gejzíry na Tritonu nebo Enceladu, kaňony na Mirandě či Arielu, praskliny v ledové kůře Evropy, bouřlivá činnost na Io a mnohé další

a. V textu bylo uvedeno šest jmen měsíců joviálních planet Sluneční soustavy.

2 body

Vyberte tvrzení, která **neplatí**. Za chybně doplněné pojmy se body odečítají.

- Planeta, kolem které obíhá měsíc Enceladus, oběhne Slunce za delší dobu než trpasličí planeta Ceres.
- Europa a Io tvoří větší podíl celkového počtu měsíců své planety než Miranda a Ariel.
- Planeta, kolem které obíhá Triton, má větší sklon osy než planeta měsíce Enceladus.
- Perioda rotace planety měsíců Miranda a Ariel trvá delší dobu než perioda rotace trpasličí planety Eris.

b. Průměr kterého z těchto měsíců se přibližně rovná vzdušné vzdálenosti mezi nejvyšší horou a nejvyšší činnou sopkou Evropy? Jaká je to vzdálenost/průměr? (číslo zaokrouhli na stovky kilometrů).

1,5 bodu

Řešení:

c. Pokud vylétíte z města Kánpur pod azimutem 270° a absolvujete v tomto směru vzdušnou vzdálenost přesně odpovídající průměru nejmenší planety Sluneční soustavy, na území jakého státu se na konci svého letu budete nacházet?

1,5 bodu

Řešení:

PÍSEMNÝ TEST GEOGRAFICKÝCH ZNALOSTÍ

Celkem 30 bodů

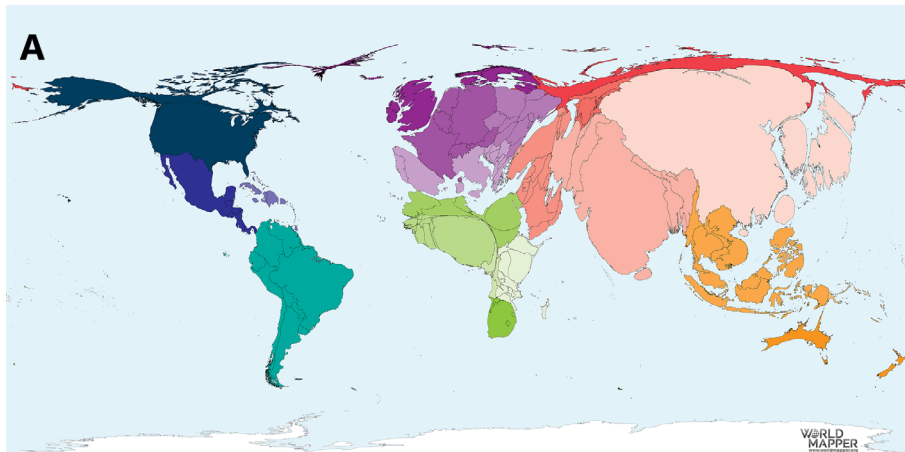
Potřebné vybavení: psací potřeby, papír na poznámky

1

6 bodů

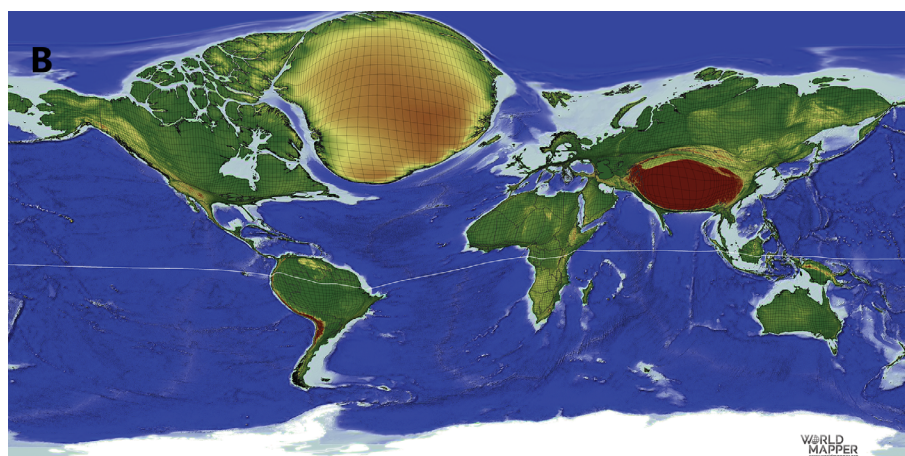
There are six anamorphic maps below. Your task is to state what is the topic of each map. Furthermore, there are six additional texts that might help you with naming the topic of the map. Match these texts to the maps given. Points will be subtracted for incorrect answers.

The map shows:

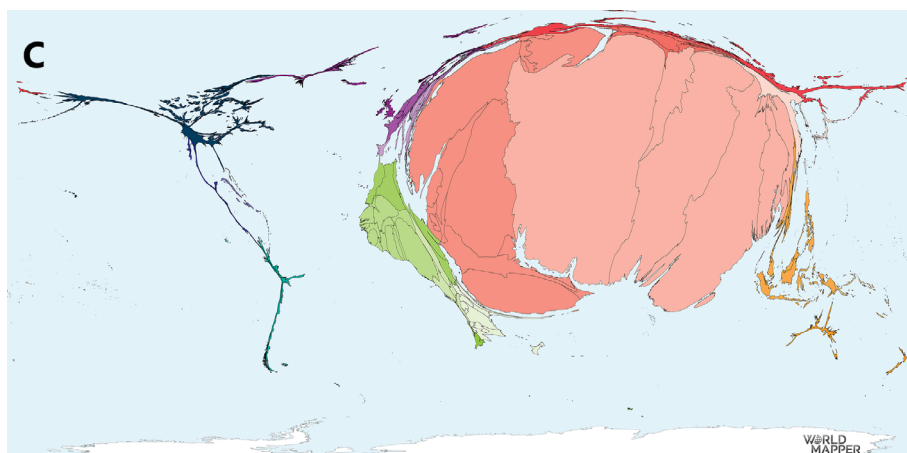
Related text:

The map shows:

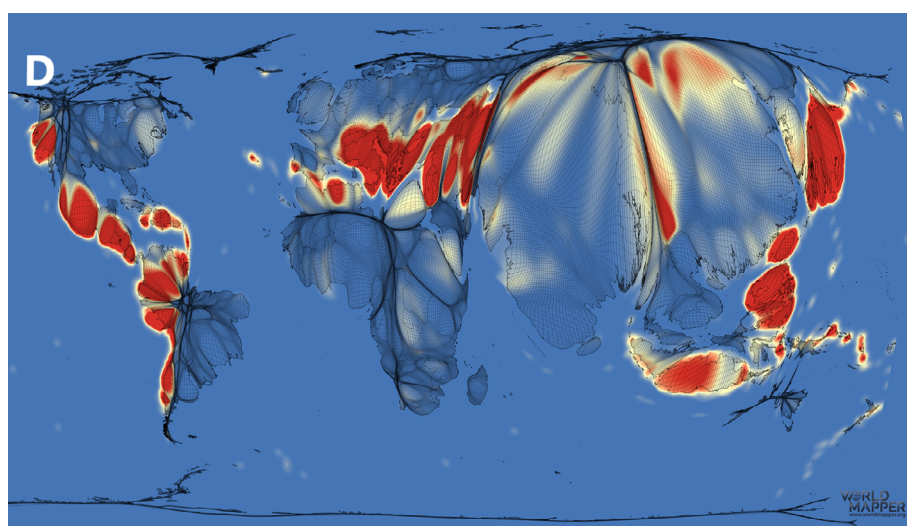
Related text:

The map shows:

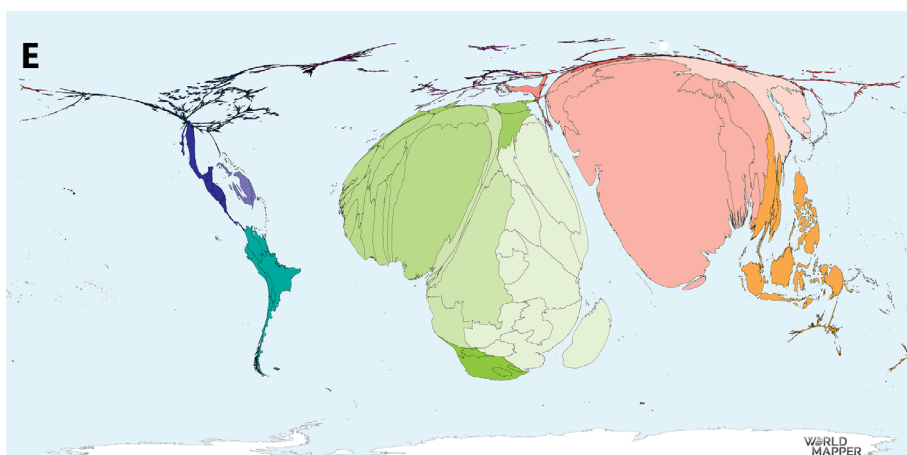
Related text:

The map shows:

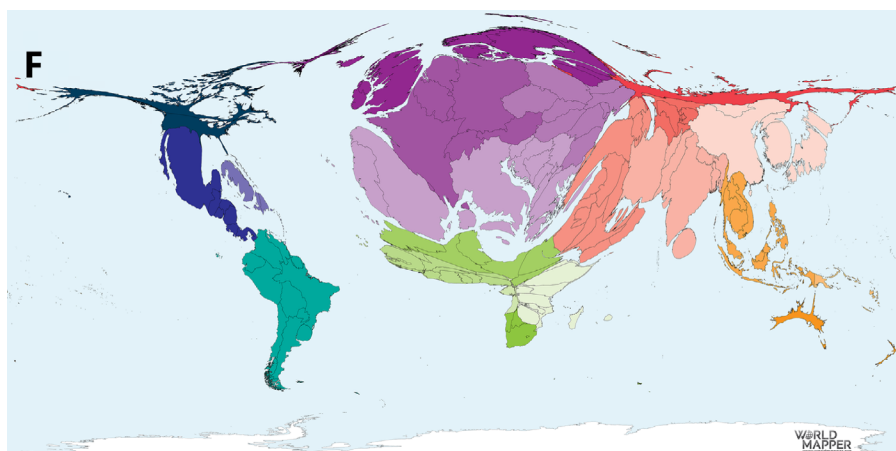
Related text:

The map shows:

Related text:

The map shows:

Related text:

TEXTS:

1.: While on the one hand many states and places aim for inclusion on the list as it can help boost tourism, the official approval also comes with the cost and effort to preserving and protecting the site adequately which can be a costly and complicated issue. The element is more likely to be situated in wealthier nations, although countries such as the USA are also less present here for political reasons. (Worldmapper)

2.: The distribution of worldwide has changed remarkably over the last 25 years. In 1990 were mainly found in the United States, Western Europe, Australia, Japan and Taiwan. By 2002 people living in Asia Pacific, Southern Asia, South America, China and Eastern Europe were notable In 2015 a not insignificant number of are also shown to be in Northern Africa, Southeastern Africa, Western Africa and the Middle East. (Worldmapper)

3.: Religion is a social-cultural system of designated behaviors and practices, morals, worldviews, texts, sanctified places, prophecies, ethics, or organizations, that relates humanity to supernatural, transcendental, and spiritual elements. However, there is no scholarly consensus over what precisely constitutes a religion. (Wikipedia)

4.: These areas are a diverse element in the patchwork of spaces that form the land surface of our planet. Only very small amounts of people are living in these areas, which is an expression of the strong organisation of human societies to maximise those living in close relative proximity. (Worldmapper)

5: Situation when household income is below a certain level, which makes it impossible for the person or family to meet basic needs of life including food, shelter, safe drinking water, education, healthcare, etc. (habitatforhumanity.org)

6: This map allows to understand intensity in relation to today's population distribution. The gridded cartogram gives every person on the planet an equal amount of space while highlighting the most densely populated spaces in relation to the

Among the largest populations at risk of this element are those who live on the islands in East and South-East Asia, such as Japan and Indonesia. Other more densely populated threatened regions include Italy, Greece, and Turkey in the Mediterranean, or Mexico and California in North and Central America. (Worldmapper)

2

9,5 bodu

- a. V následujícím textu se vyskytuje šest faktických chyb. Podtrhněte dané chyby, vypište je do tabulky pod textem a proveďte jejich opravu. Za špatně určené nebo špatně opravené chyby se body odečítají.

6 bodů

Čína a Jižní Korea představují dvě nejvýznamnější nastupující mocnosti angažující se v Africe. Ačkoliv obě mají zkušenost s přítomností na kontinentu ještě před rokem 1990, jejich nejvýraznější angažmá je spojeno s posledními třemi dekádami. To je dáno tím, že obě země měly ambice zaplnit mocenské vakuum, které vzniklo s koncem studené války a ústupem USA a Sovětského svazu z Afriky. Primární motivaci v čínsko-afrických vztazích hraje uranová ruda (a další nerostné suroviny) a potřeba Číny zajistit si jejich pravidelné dodávky. Asi polovina čínské spotřeby této suroviny se dováží, přičemž polovina exportu je právě z Afriky. Afrika je pak na druhou stranu dobrým odbytištěm čínských produktů s vysokou přidanou hodnotou. Právě čínská přítomnost v Africe je západními aktéry nejčastěji chápána jako pozitivum, což je dáno faktem, že Čína nepodmiňuje spolupráci demokratizací či dobrým vládnutím v afrických zemích a jediné, co po svých partnerech požaduje, je dodržování politiky jednoho dítěte. Čínský zájem se soustředí na Angolu, Nigérii a Súdán, jež jsou významnými producenty výše uvedené suroviny. Pozornosti se však těší i státy západní Afriky jako Etiopie či Keňa, v nichž Čína buduje několik velkých infrastrukturních projektů.

Zdroj textu: pro účely otázky neuveden

Tabulka 1:

CHYBA	SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ

b. Pojmenujte úryvek textu.

0,5 bodu

c. Přiřaďte relativní hodnoty (%) mezinárodní obchodní výměny Afriky s vybranými zeměmi a zbytkem světa. Vytvořené dvojice seřaďte sestupně.

3 body

Země: Indonésie – Turecko – zbytek světa – Indie – Brazílie – Čína

Podíl na celkovém obchodu s Afrikou (%): 18,75 – 6,36 – 2,32 – 1,67 – 1,00 – 65,39

Tabulka 2:

Země	Podíl na celkovém obchodu s Afrikou (%)

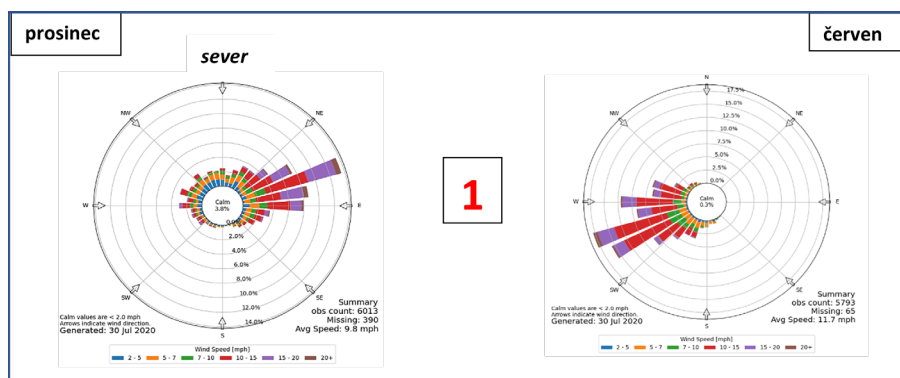
3

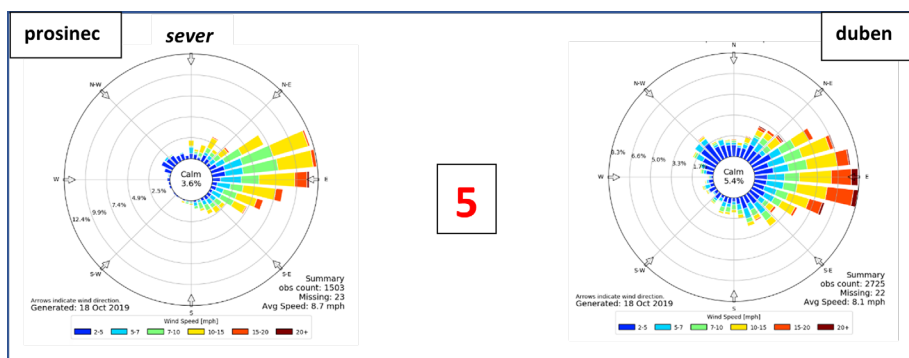
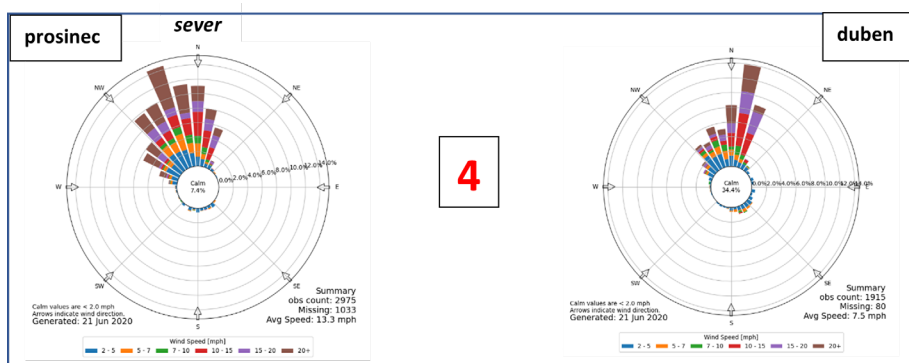
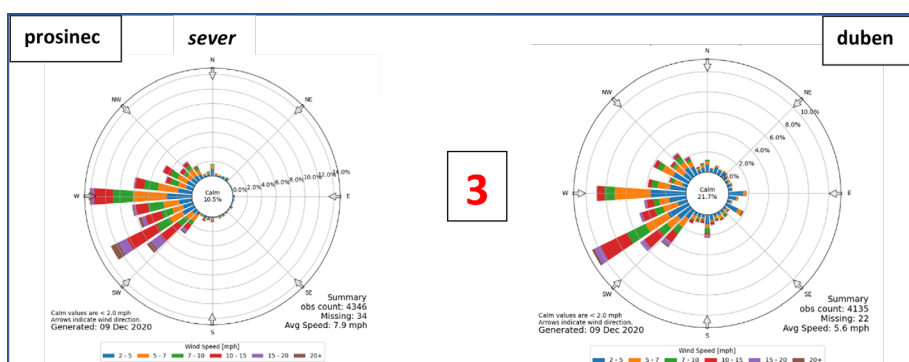
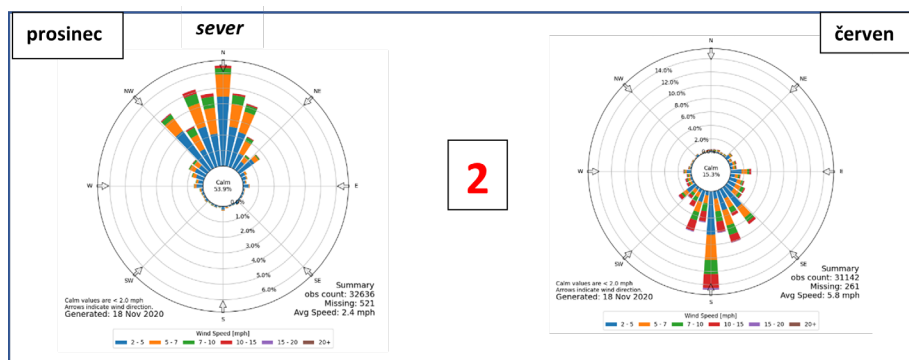
4,5 bodu

Níže vidíte pět dvojic větrných růžic z různých stanic zobrazující převládající směr větru v daných měsících na konkrétní stanici (data byla pořízena jako průměr z delší časové řady). Délka proužku značí sílu převládajícího větru.

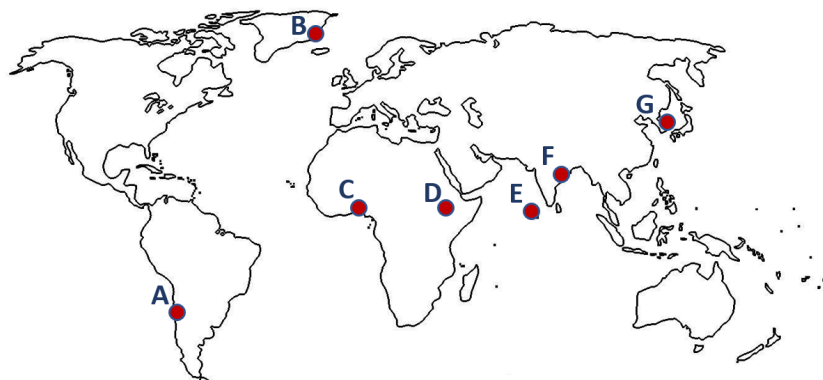
a. Přiřaďte dvojice růžic k příslušným bodům na mapě (dva body v mapě přebývají).

2,5 bodu

Zdroj: <https://mesonet.agron.iastate.edu>

dvojice větrných růžic	bod na mapě
1	
2	
3	
4	
5	

b. Rozhodněte o pravdivosti následujících tvrzení. Pokud je tvrzení nepravdivé, opravte jej. Za chybné odpovědi se body odečítají.

2 body

Body C, G a F se vyznačují periodickým chodem klimatu v průběhu roku se dvěma srážkově výrazně odlišnými obdobími.

PRAVDA × NEPRAVDA

Oprava:

Klima bodu A je na rozdíl od bodu B za normální situace ochlazováno studeným mořským proudem.

PRAVDA × NEPRAVDA

Oprava:

Bod E se v průběhu roku začne nacházet pod působením lokální dlouhotrvající tlakové výše dříve než bod F.

PRAVDA × NEPRAVDA

Oprava:

4

10 bodů

a. Deforestation a degradace lesů je dobře pozorovatelná ze satelitních snímků.

5 bodů

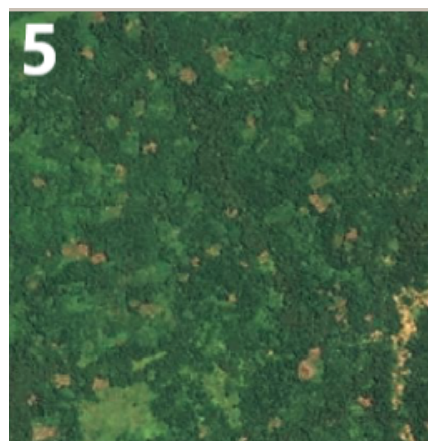
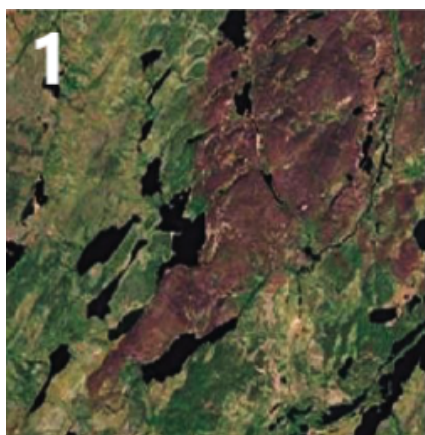
Vyplňte do tabulky níže následující údaje:

Do sloupce A přiřadte příčiny deforestation nebo degradace, které zobrazují satelitní snímky (1–5). Nabídku příčin naleznete v rámečku, dvě příčiny zůstanou nepřirazené.

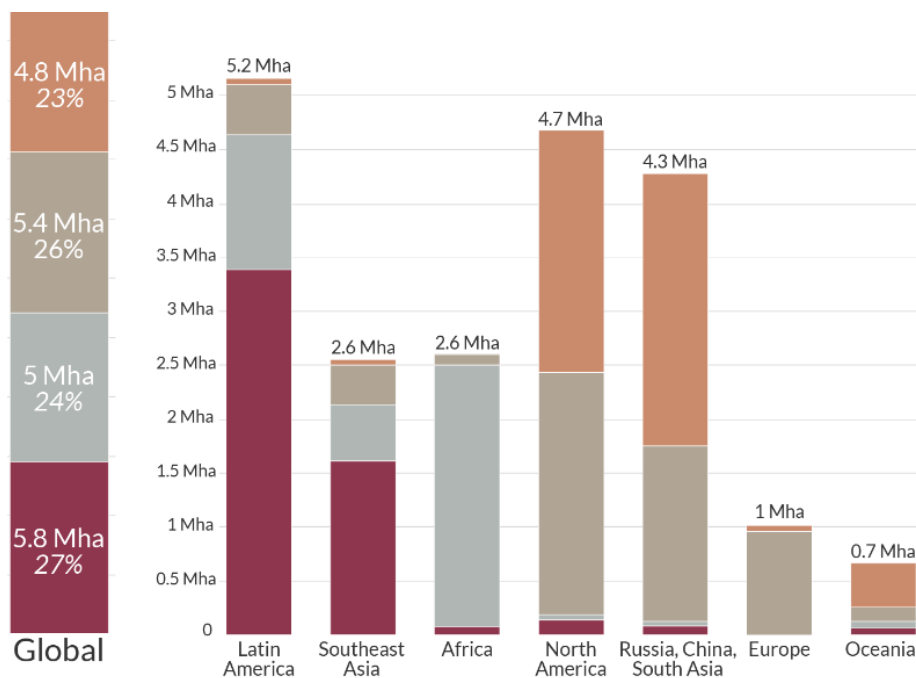
Do sloupce B uveďte, zda zobrazovaný jev způsobuje trvalou, nebo dočasnou změnu v land use (napište buď písmeno D = dočasná, nebo T = trvalá).

Do sloupce C uveďte makroregiony z grafu, ve kterých je daná příčina úbytku lesa nejvíce zastoupena (v porovnání s ostatními makroregiony). Regiony je možno pojmenovat česky i anglicky.

střídavé subsistenční obhospodařování – těžba dřeva – nedostatek vody
požáry – urbanizace – plantážnictví – působení kůrovce

číslo snímku	A	B	C
1			
2			
3			
4			
5			

Zdroj: <https://ourworldindata.org/>

- b. Deforestace a degradace mají na lesy mnoho dopadů – ty se mohou navzájem ovlivňovat. Doplňte kauzální diagram položkami z nabídky tak, aby na sebe události logicky navazovaly.

5 bodů

snížení biodiverzity – kácení těžkou těžařskou technikou – méně srážek

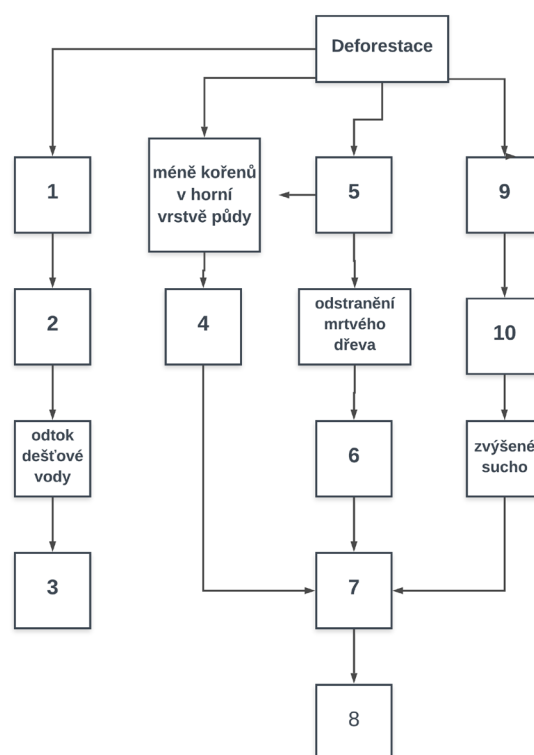
snížení diverzity a abundance mikroorganismů živících se na dřevě

eroze horních půdních horizontů – záplavy – kompakce půdy

uchycení pionýrských druhů a degradace původní skladby vegetace

snížená celková transpirace – zvýšené riziko požárů

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

PRAKTICKÁ ČÁST

Celkem 30 bodů

Vážení soutěžící,

*vzhledem k pokračujícím mimořádným opatřením bude v letošním školním roce probíhat praktická část celostátního kola netradičním způsobem. Na následujících stránkách naleznete zadání komplexní úlohy, na jejíž zpracování budete mít dané delší časové období (cca 14 dní). Zpracovanou úlohu odevzdáte nejpozději 22. dubna 2021 do 23:59 v prostředí IS MUNI v textové podobě **ve formátu PDF**. Následně budete dne 23. dubna 2021 prezentovat výstupy své úlohy před odbornou komisí (prezentace proběhne online).*

Pečlivě si prostudujte níže uvedené zadání i další příložené soubory v IS MUNI (pravidla pro psaní praktické části a organizační pokyny pro celostátní kolo).

Těšíme se na vaše úlohy i prezentace.

Hodně štěstí při zpracovávání!

Organizační tým Zeměpisné olympiády

1. část: Písemná podoba práce na téma:

20 bodů

Analýza a hodnocení vybraného problému obce mého bydliště

V území obce vašeho obvyklého bydliště vyhledejte a pojmenujte jeden konkrétní geografický problém. Pod pojmem geografický problém rozumíme jakoukoli obtíž (nesnáz, potíže), se kterou se obec ve svém katastrálním území potýká, je pro ni aktuální, ale má dlouhodobé trvání (v horizontu alespoň tří let). Tento problém může mít jak přírodní, tak socioekonomický charakter. Jako příklady přírodních problémů je možné uvést např. povodně, sesuvy půdy, zemětřesení, tsunami, problémy socioekonomického charakteru mohou být např. s dopravou, cestovním ruchem, osídlením, demografickou strukturou, pohybem obyvatelstva (vybrané problémy jsou pouze ilustrativní a nejedná se o kompletní výčet možností, kterými se můžete zabývat).

Vámi vybraný problém stručně charakterizujete a vysvětlíte důvody jeho výběru. K problému je třeba nastudovat potřebnou literaturu (viz povinné zdroje) a zasadit jej do širších souvislostí v čase a prostoru (např. jak dlouho se s tímto problémem společnost potýká a zda se daný problém řeší i jinde v Česku, Evropě či ve světě). Taková zjištění je třeba doložit konkrétními daty či podklady (statistická data, vlastní měření či pozorování, vlastní fotografie lokality či jevu apod.). Zároveň zjistíte, zda je vámi vybraný problém již nějakým způsobem řešen (např. vedením obce, konkrétní institucí, spolkem), můžete s problémem konkrétní instituce či aktéry v území konfrontovat.

Následně navrhnete vlastní řešení vybraného problému, v rámci kterého uvedete konkrétní kroky, které by bylo potřeba pro vyřešení podniknout. Můžete upřesnit, kdo konkrétně by se měl problémem zabývat (pokud se tak již neděje), jaký by měl být postup, jaká by byla finanční náročnost, jaká pozitiva či negativa by mohlo přinést vámi navržené řešení apod.

Pro analýzu problému je vhodné využívat co nejširší spektrum zdrojů dat. Samozřejmě je možné využívat odbornou literaturu či internetové zdroje, jako např.: ČÚZK (www.cuzk.cz),

ČHMÚ (www.chmi.cz), ČGS (www.geology.cz), ČSÚ (www.czso.cz), webové stránky obcí, mapové servery (např. geoportal.gov.cz) a další. V některých případech doporučujeme vyhledávání odborných článků i v rámci časopiseckých databází (např. veřejně dostupná databáze Google Scholar na adrese scholar.google.com, nebo archiv Geografických rozhledů na adrese www.geograficke-rozhledy.cz/archiv)

Výstupem vaší analýzy a hodnocení vybraného problému bude textový dokument, který bude mít předepsanou strukturu. Informace pro formální úpravu, rozsah či další podrobnosti naleznete v samostatném souboru „*pravidla pro psaní praktické části*“. V textu se snažte vystihnout podstatu problému, uvést nejdůležitější informace a vámi navržené řešení podpořit argumenty. Především se pak držte stanoveného rozsahu (jeho překročení může vést ke ztrátě bodů). Text pište v českém jazyce.

Tato část bude zahrnovat minimálně dva originální vizuální výstupy (například graf, diagram, mapa, tabulka). Originální výstup je myšlen v tom smyslu, že výstup sami vytvoříte na základě vámi získaných dat (např. měření v terénu, dohledání v informačních zdrojích). V žádném případě se nemůže jednat o plně převzatou tabulku či graf (tabulka nebo graf musí být minimálně doplněny o nové údaje, nebo je možno kombinovat více zdrojů informací do jednoho vizuálního výstupu). Zároveň je však možnost např. vytvořit vlastnoruční mapu a vložit do práce její scan. Do povinného počtu originálních vizuálních výstupů se **nezapočítávají fotografie** (tyto vizuálie mohou být součástí práce, musí však mít vztah k textu).

2. část: Prezentace výstupů

10 bodů

V průběhu druhého dne celostátního kola, tj. v pátek 23. dubna 2021, budou probíhat online prezentace vašich prací. Budou vytvořeny dvě komise (zvláště pro soutěžní kategorie C a D), které budou hodnotit vaši práci. Každý soutěžící obdrží v dostatečném předstihu podrobnosti ohledně připojení do online prostředí (prezentace budou probíhat v prostředí MS Teams, které je propojené s IS MUNI).

Pro prezentace bude v soutěžní den stanoven časový rozpis, tj. každý soutěžící bude mít předem určený čas, ve který bude mít vystoupení. Zároveň je důležité, aby byli všichni soutěžící připojeni po celou dobu prezentací, tj. aby sledovali prezentace i ostatních kolegů. Budou totiž mít možnost prezentace ostatních také hodnotit.

V rámci prezentace tedy představíte vámi zpracovávaný problém, tj. z textové části vyberete nejpodstatnější informace, které přednesete komisi.

Délka vystoupení bude **maximálně 7 minut**. Dodržení času je opravdu velmi důležité, v případě nedodržení časového limitu vám bude prezentace ukončena bez možnosti jejího dokončení.

Není zadán konkrétní formát prezentace, tj. je možné využít libovolný prezentační program (PowerPoint, Prezi), počet snímků není omezen, doporučuje se však maximálně 10. Text i samotná prezentace bude v českém jazyce.

Důležité je, že prezentace budou probíhat živě, není tedy možné zaslat např. předtočené video či předem namluvenou prezentaci. Po každé prezentaci bude cca 3 minuty prostor pro dotazy, tzn. členové komise se budou soutěžícího doptávat na různé detaily k řešené práci.

Prezentace bude obsahovat tyto povinné prvky: jméno a příjmení, název školy, soutěžní kategorii, název prezentace (řešeného problému).

Odkaz na on-line MS Teams, v níž proběhnou prezentace, vám bude zaslán nejpozději den před prezentací.

Závěrečná doporučení pro prezentace:

Vyzkoušejte si časování a dobu prezentace předem.

Nepoužívejte v prezentaci nadměrné množství textu.

Neopakujte (nečtěte) celou textovou část, vyberte pouze nejpodstatnější a nejzajímavější fakta a výstupy. Komise bude číst a hodnotit i celou vaši práci, proto není potřeba při prezentaci zabíhat do detailů.

Prezentaci doporučujeme doplnit o vámi vytvořené vizuální prvky z textové práce.

Během prezentace se pokuste být v klidném prostředí a snažte se eliminovat případné rušivé zvuky v pozadí.

Během prezentace je povinné mít zapnuté kamery a proto prosíme, aby si účastníci zajistili dostatečně kvalitní webové připojení.

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

MUNI
PEDAGOGICKÁ
FAKULTA

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

Přírodovědecká fakulta

PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

PRAVIDLA PRO PSANÍ PRAKTICKÉ ČÁSTI CELOSTÁTNÍHO KOLA 23. ROČNÍKU ZEMĚPISNÉ OLYMPIÁDY ŠK. ROKU 2020/2021 (TEXTOVÁ ČÁST)

FORMÁLNÍ STRÁNKA PRÁCE

Rozsah práce:

kategorie C: 6–8 normostran textu, tj. 10 800–14 400 znaků včetně mezer (všechny strany, včetně titulní)

kategorie D: 7–9 normostran textu, tj. 12 600–16 200 znaků včetně mezer (všechny strany, včetně titulní)

- stránky musí být číslovány (v zápatí uprostřed)
- první stránkou je titulní strana, kde však číslo není viditelné

Titulní stránka obsahuje:

- název školy
- název práce formou jasného a stručného pojmenování problému v dané obci
- jméno autora
- školní rok
- soutěžní kategorii

Práce obsahuje:

- **Úvod.** Tato část obsahuje uvedení do problematiky, pojmenování vybraného problému, naznačenou strukturu práce; Úvod by měl odpovídat na tyto otázky, přičemž není povinností odpovědět na všechny uvedené: Jak se mnou vybraný problém jmenuje? Proč jsem si tento problém vybral/a? Jaký význam má tento problém pro budoucí směřování obce? Jaké části bude mít má práce?
- **Dosavadní stav poznání:** Tato část rozpracovává vybraný problém a detailně ho popisuje podle toho, co už o něm napsali jiní autoři. Autor by měla formulovat obecná východiska a zasadit vybraný problém do časového a prostorového rámce. Tato část by měla uvádět informace z autorem dohledaných zdrojů, navzájem je srovnávat, konfrontovat a kriticky hodnotit. Tato část práce

by měla obsahovat odpovědi na tyto otázky, přičemž není třeba odpovědět na všechny uvedené: „Kdo“ (v jakých zdrojích) se píše o mnou vybraném problému? Jakých výsledků o mnou vybraném problému dosáhli jiní autoři? Jakým způsobem tento problém popisují nebo charakterizují jiní autoři? Jaký má tento problém vymezení, případně dělení?

- **Metodika.** Popisuje a zdůvodňuje postup při realizaci výzkumu. Metodika by měla odpovídat na tyto otázky, přičemž není povinností odpovědět na všechny uvedené: Jak jsem při realizaci vlastního výzkumu postupoval? Jaká byla posloupnost jednotlivých kroků? Proč jsem zvolil právě tento postup zjišťování dat a ne jiný? Jak jsem získaná data zpracovával?
- **Výsledky.** Tato část seznamuje čtenáře s výsledky výzkumu. Autor se snaží jasně a přehledně prezentovat zjištěná data a vhodně je interpretovat (zdůvodňovat). Tato kapitola by měla odpovídat na tyto otázky, přičemž není povinností odpovědět na všechny uvedené: Jaká data jsem našel a co tyto data znamenají pro dopady nebo řešení daného problému? Proč jsem našel zrovna tato data a ne jiná? Potýkají se podle dostupných dat s tímto problémem i v jiných obcích?
- **Závěr.** Shrnuje veškeré poznatky a reaguje na teoretické předpoklady. Tato kapitola by měla odpovídat na tyto otázky, přičemž není povinností odpovědět na všechny uvedené: Jak se daný problém v obci projevuje? Jaké má tento problém možné (možná) řešení? Jaké jsou výhody a nevýhody těchto řešení? Jakým způsobem se liší mé výsledky od výsledků jiných autorů uvedených v kapitole Dosavadní stav poznání?
- **Zdroje.** Uvádí výčet všech použitých zdrojů (viz část Vzory bibliografických citací v seznamu literatury). Soutěžící kategorie C musí použít minimálně tři zdroje; soutěžící kategorie D musí použít minimálně 5 zdrojů, přičemž minimálně jeden musí být cizojazyčný (mimo slovenský jazyk).

Úprava textu:

- font a velikost písma textu: Times New Roman, 12
- font a velikost písma nadpisů kapitol a podkapitol: Arial – 12 – 16 (zpravidla se používají max. tři úrovně nadpisu)
- řádkování 1,5
- zarovnání do bloku
- text je strukturován do kapitol (obsahově, argumentačně)
- názvy kapitol se číslují
- pod názvem kapitoly či podkapitoly se doporučuje vynechat řádek, po ukončení kapitoly se doporučuje vynechat dva řádky

Při použití zkratk je nezbytné nejdříve uvést plné znění a za ně do závorky zkratku – např. Zeměpisná olympiáda (ZO) – a v následném textu je již možné uvádět pouze zkratky. V případě většího množství zkratk je vhodné sestavit jejich vlastní seznam a umístit ho za obsah a seznam tabulek, grafů, atd.

Technická poznámka – po jednohláskové předložce stejně jako mezi číslicemi se doporučuje používat pevnou mezeru př. **k nim; v čase; 1 000**; vyvarujete se pak toho, že budete mít tato krátká slova osamocená na koncích řádků. U složených slov používáme spojovník (např. teoreticko-metodologický), jinde pak dlouhou pomlku.

Je nezbytné vyvarovat se hrubých pravopisných chyb či překlepů, které mohou snížit hodnocení práce. Pozor na stylistickou stránku práce. Nedoporučuje se používat velmi dlouhá souvětí.

Úprava obrázků, tabulek a grafů (viz Příklady tabulky, grafu a obrázku):

- všechny tabulky, obrázky (např. fotografie, grafy, diagramy, schémata atp.), mapy mají název a musí být číslovány nad daným vizuálním prvkem (např. Tabulka 1: Přirozený přírůstek obyvatel obce Horní Dolní, Obrázek 2: Graf vývoje míry nezaměstnanosti v Brně v letech 2010–2020).
- všechny tyto prvky práce by měly být propojené s textem a musí na ně v textu být odkazováno (např. Obrázek 1 znázorňuje intenzitu dopravy v různých místech obce; Obrázek 2 ukazuje dnes již nevyužitý průmyslový podnik).
- u všech převzatých tabulek, grafů, atd. se uvádí zdroj (pramen). Rovněž v případě převzatých údajů použitých v tabulce či grafu se uvádí zdroj (např. Zdroj: (czso.cz)
- vysvětlivky k tabulkám uvádějte do poznámky pod tabulkou

Odkazy v textu a metody citování:

Uvádění odkazů v textu a následné bibliografické citace v seznamu literatury popisuje citační norma ČSN ISO 690 (<https://sites.google.com/site/novaiso690/home>). Níže uvedená pravidla z této normy vychází.

Obecně platí, že není třeba citovat obecně platné poznatky a všeobecně známé informace spadající do širokého rámce všeobecného vzdělání.

Při zpracování práce používejte tzv. harvardský systém:

- v případě doslovného opisu musí být tento opis uveden v uvozovkách a za ní zařazen odkaz na pramen (příjmení autora a rok publikace) včetně strany, odkud byla citace převzata (například: Hampl 1996, s. 13) tvrdí, že „vědecké poznání směřuje k vytváření teoretických systémů“; nebo: Setkáváme se i s názorem (Hampl 1996, s. 13), že teorii „můžeme chápat i jako protipól empirického“
- v případě odkazu na obecnou myšlenku nebo parafráze cizí myšlenky převzaté z jiného díla se uvádí pramen (jméno – datum). Například: Jedním z významných jevů současného cestovního ruchu v Česku je stále narůstající vedoucí úloha hlavního města Prahy (Blažek 1996)
- pokud práci nelze citovat uvedením příjmení autora, uvádí se zkrácený název práce a rok jejího vydání (např. Statistická ročenka České republiky 2005)
- další variantou je velice častá citace internetových zdrojů: „V 15. století představoval maurské panství na Pyrenejském poloostrově už jen malý emirát Granada“ (ceskatelevize.cz). – do textu uvádíme pouze název webu!

VZORY BIBLIOGRAFICKÝCH CITACÍ V SEZNAMU LITERATURY

- existuje několik variant, jak psát bibliografický záznam, důležité je zapsat všechny záznamy dle jedné normy

citace článku z odborného časopisu:

Tvůrce. Název článku. Název časopisu. Vedlejší názvy. Místo: nakladatel, rok, číslování, strany. ISSN.

TOMEŠ, Jiří. Specifická nezaměstnanost v České republice v regionálním srovnání. *Geografie – Sborník ČGS*, Praha: ČGS, 1996, 101(4), 278-229. ISSN 1212-0014

nebo

Tvůrce. (rok): Název článku. Název časopisu, ročník, číslo, strany

NOVOTNÝ, J. (2018): Strukturální proměny Afriky. *Geografické rozhledy*, 27, č. 3, s. 4–7

citace knihy:

Tvůrce, rok. Název publikace. Vedlejší názvy. Vydání. Další tvůrce. Místo: nakladatel. Počet stran. Edice, číslo edice. ISBN.

HAMPL, Martin, GARDAVSKÝ, Václav, KÜHNEL, Karel, 1987. Regionální struktura a vývoj systému osídlení ČSR. Praha: Univerzita Karlova, 236 s.

nebo

Tvůrce. (rok): Název knihy. Nakladatel, Místo, strany

BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. (2011): Teorie regionálního rozvoje. Karolinum, Praha, 309 s.

citace internetového zdroje:

Česká televize. Pyrenejský poloostrov. [online]. [cit. 26. 2. 2017]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/tema/668756-pyrenejsky-poloostrov>

Invia. Ifa Villas Bavaro. [online]. [cit. 26. 2. 2017]. Dostupné z: <https://hotel.invia.cz/dominikanska-republika/punta-cana/ifa-villas-bavaro-beach-resort/tour-1005123/?id=94740630>

Pokud z internetu čerpáte obecné informace nebo data (tzn. necitujete doslova), je též třeba do seznamu internetových zdrojů uvést všechny internetové stránky, které jste použili:

Administrativní registr ekonomických subjektů: <http://www.info.mfcr.cz/ares/ares.html.cz>

Bisnode: <http://www.bisnode.cz/>

Celní správa České republiky: <http://www.celnisprava.cz/>

Česká televize: <http://www.ceskatelevize.cz/>

Český statistický úřad: <http://www.czso.cz/>

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že je nutné na konci práce uvést na samostatné stránce kapitulu „Seznam použité literatury“ a na samostatné stránce kapitulu „Seznam internetových zdrojů“

V seznamu literatury na konci práce musí být abecedně seřazeny (podle příjmení autorů) všechny v práci citované prameny řazené dále podle let. Bibliografické citace se liší podle toho, zda jde o článek v časopise, kapitolu v editované knize či monografii viz „**Vzory bibliografických citací v seznamu literatury**“. Uvádí-li se více prací od jednoho autora, řadí se postupně podle roku vydání (od nejmladších po nejstarší). Jde-li o práce jednoho autora vydané v jednom roce, řadí se abecedně podle prvního slova názvu práce a u roku se označí písmeny a, b, c, atd. (např. Jeleček 1996a). Jde-li o práci autorského kolektivu, řadí se podle prvního autora za jeho samostatné práce. Statistické a různorodé informační prameny, které není možné zařadit do seznamu literatury, se uvedou ve zvláštní sekci za seznamem literatury.

VYBRANÉ CHYBY, NA KTERÉ SI DÁVAT POZOR

- Pokud je na konci věty zkratka s tečkou, jako např. „atd.“, další tečka se již nepíše
- Mezi slovem před závorkou a začátkem závorky je mezera, zatímco mezi závorkou a slovem uvnitř závorky mezera není.
- Mezi koncem závorky a následující čárkou, středníkem či tečkou se mezera nedělá.
- Nadpis kapitoly nebo podkapitoly se uvádí bez tečky.
- Sedm procent se píše 7 % a sedmiprocentní 7% (v prvním případě s mezerou a v druhém bez mezery).
- Viz se píše bez tečky (není to zkratka).
- Data se píší s mezerami (1. 7. 2021).

PŘÍKLAD TABULKY, GRAFU A OBRÁZKU

Tab. 1: Základní statistiky cestovního ruchu vybraných zemí Evropy (2012)

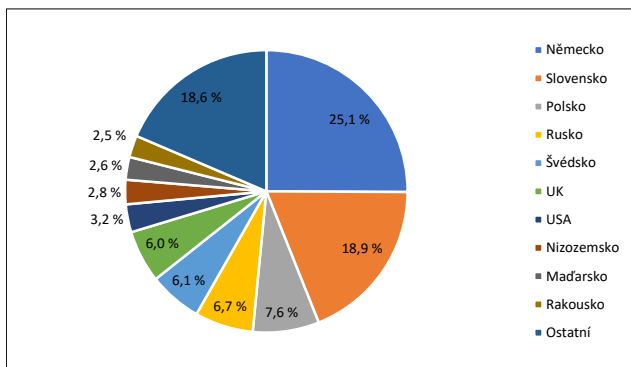
země	počet příjezdů (tis.)	podíl v Evropě (%)	příjem (mld. \$)
Dánsko	8 068	1,51	6,57
Rakousko	24 151	4,52	18,89
Arménie	843	0,16	0,49
Maďarsko	10 453	1,96	5,58
Lotyšsko	1 435	0,27	0,75
Nizozemsko	12 205	2,28	13,74

zdroj: UNWTO, Tourism Highlights (2014)

pozn.: vybrané země reprezentují zkoumané regiony Evropy

Graf 1: Vývoz českého piva dle zemí v roce 2012

zdroj: Šámal a kol. (2013)

Obr. 1: Pláže v Punta Cana (Dominikánská republika)

zdroj: chytrezajezdy.cz